vostolle. Huttusenkaan ajatuksiin ei voi yhtyä ,sillä ne ovat likentyvia porvaristoon.

Kirves: Tilanne nykyisin on sellainen,etta taistelijainkin keken tulee olla suhteita,etta asiat jollain tavoin järjestyvät.Vastasi Tuomelle,etta Tuomen kanta on mahdoton.

Saarinen: Nykyisessa taistelussaan työväestö taistelee niiden lakien puolesta ,jotka sille ovat välttamättömiä.

Tirkkonen: Yhtyi Tuomen käsitykseen.

Tuomi: Polemisoi niita vastaan,jotka olivat hänen kantaansa vastaan lausuneet eriavan katsomuksensa.

Orasmaa:Porvaristoa on saatava kaikki,mita me tarvitsemme. Sos.-dem. periaatteiden mukaista vallankumousta emme nyt voi suorittaa.Hallituskysymysta on vakavasti harkittava.

Kivinemi: Maalaisliittolaisille on vastattava kirjallisesti. Keskustelun paatoksena merkittiin,etta maalaisliitolaisille vastataan,ettei heille voida antaa vastausta tanaan maaraamaansa aikaan klo 4 ip..Vasta kun kysymysta on kasitellyt Vallankumuoksellinen Keskusneuvosto ,nain annetaan maalaisliitolle vastaus ryhman kokouksen jalkeen illemmalla. Maalaisliitolle tata ilmoitusta tekemaan maarattiin Maki.

7 §.

Seuraava ryhman kokous paatettiin pitaa tanaan klo 8 ip.

8 §.

Tuomi esitti keskusteltavaksi,etta ryhman jasenille hommattaisiin jasenkortit. Kysymys jatettiin Vv:lle.

Kokous loppui klo 2,15.ip.

Pöytakirjan vakuudeksi:

Jalo Kohonen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Mikko Virkki Elvin Erikssola.

XIV

Pöytäkirja laadittu sos.-dem.Eduskuntaryhmän kokouksessa I4 pnä maaraskuu. 1917 klo I0 ip. Puhetta johti J.Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut J.Kohonen.

I §.

Suoritettiin nimenhuuto, jossa poissaoleviksi merkittiin seuraavat ryhmän jäsenet: Airola, Koponen, Kurkinen, Lehmus, Lönkainen, Paasivuori, Saarikivi, Suutala ja Tokoi. Nimenhuutolista seuraa mukana. (Ks. liitettä I.)

2 §.

Luettiin Kemin sos.-dem.kunnallisjärjeston ja Nummelan työväestön lähettämät sähkösanomat. (Ks. liitteitä II--III.) Nämä liitettiin asiakirjoihin.

3 §.

Läsnäolo-oikeutta suositti Aino Forsten Hanna Malmille. Suostuttiin.

4 §.

Luettiin Simon kuljetustyölisten a.-o:n lähettämä pöytäkirjanote koskeva nykyistä tilannetta. (Ks liitettä IV.) Liitettiin asiakirjoihin.

5 §.

Ryhmän tilientarkastajiksi viime istuntokaudelta valittiin O.Jalava, J.Kirves ja E.Aromaa.

6 §.

Ruvettiin käsittelemään vastauksen antamista maalaisliiton ryhman kirjelmään hallituskysymyksessä ja valtalain johdosta.

Syntyi seuraavanlaatuinen keskustelu:

Mäki: Ilmoitti, että oli tehnyt maalaisliittolaisille ryhman aikaisemmin päättämän ilmoituksen ajan suhteen ja olivat maalaisliittolaiset valmiit odottamaan sosialidemokratien vastausta huomiseen klo 8 aamulla.

Manner: Selosti Keskusneuvoston asettaman toimikunnan mietintöä vastauksen antamiseksi maalaisliittolaisille. (Ks. liitettä V.)

Aronen: Tahtoi tietoa, minkälaiset olivat voiton toiveet lakosta Keskusneuvoston mielestä. Arveli, etta vallankumous on keinotekoista. Nyt tulisi keskustella maalailiitolaisten

Liite I. Ryhmä 14/XI 17

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 14 **p:nä** marras **kuuta 1917.** klo 10 i/p

Asia: Nimenhuuto

Äänestys: Jaa: Lähnäläinen

„ Ei: Paissaalava.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓	✓	Kirves	✓		Paasonen	✓	
Airola		—	Kiviniemi	✓		Paronen	✓	
Alavirta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre	✓	
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	
Aromaa	✓		Komu	✓		Raitanen	✓	
Aronen	✓		Koponen	✓	—	Rantanen	✓	
Eloranta	✓		Korhonen	✓		Rikkonen	✓	
Eronen	✓		Kujala	✓		Saari	✓	
Forstén	✓		Kurkinen		—	Saarikivi		—
Gylling	✓		Kuusinen	✓		Saarinen	✓	
Hakala	✓		Laakkonen	✓		Salin	✓	
Hakkinen	✓		Lankila	✓		Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	✓	
Heikkilä	✓		Latvala	✓		Savolainen	✓	
Herrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén	✓	
Hoikka	✓		Lehmus	✓	—	Sirola	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehokas	✓		Suutala		—
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari	✓		Tirkkonen	✓	
Hurmevaara	✓		Lepola	✓		Tokoi		—
Huttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓		Lonkainen		—	Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓		Manner	✓		Typpö	✓	
Hänninen	✓	✓	Murto	✓		Usenius	✓	
Härmä	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka	✓	
Jalava	✓		Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	✓		Viik	✓	
Johansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen	✓		Mänty	✓		Virkki	✓	
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo	✓	
Kellosalmi	✓	✓	Orasmaa	✓		Välisalmi	✓	✓
Kiiskinen	✓		Paasivuori		—			

Liite III. Rykmä 17/XI 17

Liite II. Rykmä 14/XI 17.

ТЕЛЕГРАММА № 6

№ 39 276 II

№

прин. 1/XI 191 г. въ 8 ч. м.

Принялъ

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMA HELSINKI

Телеграфная Контора въ Гельсингфорсѣ.

HKI KEMI 6,26,14,20,17DC=

Разрядъ.	Счетъ словъ.	Подана
	т. / сл. / ш.	/ то ч. м.

Служебныя отмѣтки.

=KEMIN KUNNALLISJAERJESTOEN KOKOUKSESSA T K 14,PAATETTIIN SEUSCA HORJUMATTA YKSIMIELISESTI VIIMEISEEN SAAKKA PUOLUETOIMIKUNNAN JA SOS DEM EDUSKUNTARYHMAN LAATIMAN ,,,ME VAADIMME,,,/JULISTUKSEN TAKANA

ukset

en järjestyk

sä asiassa

män ja

ava

a oisälly,o

jos

okä sit-

nison tai

työvän

näistä asi

sekä sen puolesta meidän
sen ratta kaplan asetta niiden
etuskunnasta joka on yhtä laitoin
kuin yllä mainitut järjestämiset
Kokouksen osan ottamista oli 150
jonne Hietala
Kirjuri
Pöytäkirjantarkastajat
joonas Aaltonen jukko Väyrynen

ТЕЛЕГРАММА № 2

Бланкъ **№ 33**

Исход. № 1531

Прин. 191 г. въ ч. м.

Принялъ

Lähetti Ill. Rykmä 14/XI 17

Vaadi ensiksi

Ilmoitusta rykmä

Selänko

Телеграфная Контора въ Гельсингфорсѣ.

Изъ Nummela

Разрядъ.	Счетъ словъ.	Подана
	т. / сл. / ш.	14/XI 35 го ч. м.

Служебныя отмѣтки.

Punakaartilaiset vaatimuksiensa takana

toimikaa ripeästi kaupan ovi mukana

että työvoo

Nummelan Työläiset

maamiesten takia purkamisesta

Sekä sen puhemiehistölle Kolme miehi

sen ratta Kaselan asettamisesta

etuskunnasta joka on yhtä laitoin

kuin yllä mainitut purkamiset

Rakauksen asettamista ola 150

jan ne Hietala

kirjuri

Työläiskirjankantajat

joonas Aaron jako Väyrynen

lmä 14/XI 17

drukset

omen järjestyt

jälle

ssä mainosen

ihmän ja

tava

in sisälly,o

joc

sekä sit-

ymison tai

ä

n työvöon

la näistä asi

Liite IV. Pöytäkirja 14/II 17.

Pöytäkirjaa tehty
Simon kulgetustyö
tekicä Jaston kokous
koska Simonniemen
työväen talolla maan
kas K 11 p 1917
Puheita ja keskustelu
Martikainen kirjurin
läsnä ollen kirjoittamas

" " " "

322

Simon järjestynyt työväestö laatinut
nykyisen senatin menettelystä
1 että 19 päivä heinäkuuta eduskunnan
hyväksymät suomen korkeimman
vallan ja siten kunnallislait ja
kaikkosen tuomin työpäivä laki
on Senatin julistettava asetuskokoelmas
sa

2 si ellei yllä mainittuja lakia julistetta
ta asetuskokoelmassa on ehdottamas
ti Senatin poistettava

3si Simon järjestynyt työväestö laatinut
inkeilläraan kaivoksumiesten ja suomen
porvaristolle eduskunta ryhmälle yllä
mainittujen lakien jättämisestä
sekä sen puhemiehistölle kolme miehi
sen valtakeskuksen asettamisesta
eduskunnassa joka on yhtä laitoin
kuin yllä mainitut jättämiset

Kokouksen ohjan ottamista oli 150
jaakko Hietala
kirjuri
Pöytäkirjantarkastajat
jaakko Ahonen jeko Väyrynen

Sos.-dem. ryhmän olisi syytä ilmoittaa, että ryhmän alotteet ja vaatimukset eduskunnassa eivät johtaneet mihinkään tulokseen, on Suomen järjestyt ~~tymyt~~ työväen nyt itse ottanut ajaakseen nämä vaatimukset.

2) Työväen vähimmät vaatimukset ovat seuraavat:

(Tulevat neuvoston 4 pontta)

Kuten näkyy, on näissä työväen vaatimuksissa ensimmäisellä sijalla elintarvekysymyksen tyydyttävä järjestäminen. Minkälaisia takeit tässä asiassa sekä edellä 4:nnessä kohdassa mainituissa asioissa voisi eduskuntaryhmän ja hallituksen puolelta tulla kysymykseen, siitä olisi porvarien annettava tieto.

3) Muista asioista, jotka eivät edellämainittuihin vaatimuksiin sisälly, ovat sosialidemokratit valmiita kuulemaan porvariryhmien ehdotuksia, jos nämä suostuvat astumaan edellämainittujen vaatimuksien pohjalle, sekä sitten esittämään työväen päätettäväksi tehtyjen ehdotusten hyväksymisen tai hylkäämisen. Edelleen neuvosto tahtoo lausua ryhmälle, ettei sillä asiain kehityttyä nykyisellä asteella, ole oikeutta päättää asioista, jo itä alote neuvostolle koskee, sekä kehoittaa ryhmää ilmoittamaan neuvoston mielipiteenä maalaisliitolle, että se kääntykön työväen vallankumouksellisellisen Keskusneuvoston puoleen, jos tahtoo neuvotella näistä asioista.

kanssa,kun he eivät yksinään kuitenkaan jaksaisi muodostaa hallitusta,vaan tulisi heidän nojautua vasempaan. Hallituskysymys on muuten elimellisesti yhteydessä elintarvekysymyksen kanssa.

Huttunen E .: Ilmoitti olleensa Keskusneuvostossa eri kannalla vastausluonnoksesta. Luki oman ehdotuksensa (Ks.liitettä VI.) Hallituskysymyksen takia voitaisiin kyllä uhrata muutamia tovereita.Ohjelmakysymyksessa taas on vaikeaa saada sopimusta aikaan porvarillisten kanssa.

Huotari Anton: Yksinkertaisesti ryhmä lähettää maalaisliittolaisille kirjelmän ,jossa selostetaan Keskusneuvoston kanta,ja ryhmän tulee alistua Keskusneuvoston tahdon alle.

Aromaa: Jos Keskusneuvosto tahtoo lakkoliikkeellä vaan näytellä joukkoja,niin on se harhaanmennyttä toimintaa.

Jokinen Väinö: 2 orgaania ei saa olla riitelemässä keskenään taisteluaikoina.Toisen tulee alistua päätösvaltaisen orgaanin alle. Porvaristoonpain tulee rintama näyttää lujalta.

Valpas-Hänninen: Nyt tulee tapahtuvaksi ratkaisu eduskunnassa ,mennäänkö sinne vai ei. Ratkaistavaksi voi tulla 2 ehdotuksen välillä hallituskysymys,joista toinen on lähtöisin maalaisliittolaisista ja toinen tulee oikeistosta,että valta siirretään senaatin talousosastolle. Parasta olisi asia siirtää Keskusneuvostolle.

Kuusinen: Ei Keskusneuvosto ole ottanut vielä päätäntövältaa ryhmän ylitse eduskunnassa esiytymisesta.Maalaisliittolaisten ehdotus on puutteellinen. Mietinnön kannalla olijat Keskusneuvostossa eivät niin sitovasti ole lausuneet mieltään.Selitti valtalain vahvistamispuolta. Ei tulisi mennä umpimähkään sopimuksiin maalaisliitolaisten kanssa.

Jalava: Useat ryhmän jäsenet eivät hyväksy sitä diktaattorivaltaa,jota Keskusneuvosto yrittää pitää ryhmän yli. Valitsijoiden edessä vastaamme me. Ei myöskään tule summamutikassa äänestää maalaisliittolaisten ehdotuksia,mutta niiden pohjalla voi jotain tehdä,jos vaan maalaisliitolaiset saadaan taipumaan pitkälle meneviin myönnytyksiin.

Välilla pyysi Mäki vapautusta puheenjohtajan toimestaan tässä kokouksessa,jonka jälkeen puhetta johtamaan tuli Manner. Myöhemmin Mäki johti taas puhetta.

JOULUKUU
5

§ 1·2 1
§ 3 2
§ 4 2
§ 5 1+1
§ 6 2
§ 7 2+1
4 Koetta

21 pr
+ 11 "

Raunio
uusin t. 1 pr
+ 5 "
500 sivua

3)

Savolainen: Ryhman ulkopuolella olevat voimat eivät saa määrätä ryhman kantaa. Edustajain tulee vastata työläisvälitsijoilleen. Jollei tätä saa tehdä, niin tulee jättää valtakirjat pois.

Kellosalmi: Keskusneuvoston toimikunnan ehdotus on oikealla pohjalla. Sosialidemokratien on seistava kannallaan. Porvaristoa on saatava painostuksella myönnytyksiin ja tekemään puolestaan ehdotuksia. Jos eduskunnassa tulee esille useampia vaatimuksia vallan siirtämisestä, niin tulee äänestää parasta niistä.

Harjula: Ryhman tulee ratkaista nyt osanottonsa eduskuntatyöhön viimeisen kerran. Vastaus maalaisliitolle on annettava. Ryhman tulee hoitaa tehtävänsä eduskunnassa ja Keskusneuvosto ohjatkoon vallankumousliikettä, jonka saavutukset ryhmä sitten varmentaa. Nykyisen eduskunnan laittomuudesta vihdoinkin olisi tehtävä selvä.

Saarinen: Vallankumousliikkeellä tahdotaan nähtävästi "hieroa" eduskunnan porvarillista enemmistöä myönnytyksiin. Valtalaki voitaisiin saada muutakin tietä, eikä vallanku-

(Liite II.) 14/XI 17

Jos dem nykyisen päällä
ellä se hyväksyy maalais-
liiton eduskuntaryh-
män taholta esitelyn väli-
kaisen siitä, ellä nolla,
kui aiteisi sormaan
siitä päivästä kun se
on julkaisten ehdolla,
ellä maalaisliiton
eduskuntaryhmä
ilmoitan ajamaan edus-
kunnassa päätöksen
hyväksymisen vallalain
ja viimeisen kumoamisen

suurelle lakkotaistelulle.

llankumouksen tiella. Keskus-
ntaan, mutta työtä on jat-
me on saatu ratkaistuksi,
aatimuksina; näitä ei olisi
an erikseen.
ulee olla yhdella organil-
di meitä tillille, vaan jar-
t asian. Ryhman tekemät paa-
sia entisten keskusorgaanien
voidaan yhtya käsitykseen,
wa eduskunnalle.
on asiaa. Tulee olla vaan
kyisin on työväeston keskuu-
en tahtoo ottaa vallan työ-
too painostaa porvaristoa.
ovaestoa, joten sille olisi
nen vaikea tilanne, jossa työ-

JOULUKUU
5

§ 1·2 1
§ 3 2
§ 4 2
§ 5 1+1
§ 6 2
§ 7 2+1
4 Koetta

21 pr
+ 4 "
Raima
ennen t. 1 pr
+ 5 "
500 sivua

3)

Savolainen: Ryhman ulkopuolella olevat voimat eivät saa määrätä ryhman kantaa. Edustajain tulee vastata työläisvälitsijoilleen. Jollei tätä saa tehdä, niin tulee jättää valtakirjat pois.

Kellosalmi: Keskusneuvoston toimikunnan ehdotus on oikealla pohjalla. Sosialidemokratien on seistava kannallaan. Porvaristoa on saatava painostuksella myönnytyksiin ja tekemään puolestaan ehdotuksia. Jos eduskunnassa tulee esille useampia vaatimuksia vallan siirtämisestä, niin tulee äänestää parasta niistä.

Harjula: Ryhman tulee ratkaista nyt osanottonsa eduskuntatyöhön viimeisen kerran. Vastaus maalaisliitolle on annettava. Ryhman tulee hoitaa tehtävänsä eduskunnassa ja Keskusneuvosto ohjatkoon vallankumousliikettä, jonka saavutukset ryhmä sitten varmentaa. Nykyisen eduskunnan laittomuudesta vihdoinkin olisi tehtävä selvä.

Saarinen: Vallankumousliikkeellä tahdotaan nähtävästi "hieroa" eduskunnan porvarillista enemmistöä myönnytyksiin. Valtalaki voitaisiin saada muutakin tietä, eikä vallanku-

suurelle lakkotaistelulle.

llankumouksen tiella. Keskus-
ntaan, mutta työta on jat-
me on saatu ratkaistuksi,
aatimuksina; näita ei olisi
an erikseen.
ulee olla yhdella organnil-
di meita tillille, vaan jar-
t asian. Ryhman tekemat paa-
sia entisten keskusorgaanien
voidaan yhtya kasitykseen,
va eduskunnalle.
on asiaa. Tulee olla vaan
kyisin on tyoväeston keskuu-
nen tahtoo ottaa vallan työ-
too painostaa porvaristoa.
ovaestoa, joten silloisi
nen vaikea tilanne, jossa työ-

[illegible] säällämme muitten
[illegible], ennusteisiksi
[illegible] ja 8 tun-
[illegible] työaikalain
[illegible] säätämä-
[illegible] jos
[illegible] ryhmä valitsisi
[illegible] toimi-
[illegible] tai valtuu-
[illegible] neuvottelemaan
[illegible] tai
[illegible] eduskunta-
[illegible] Hanssa,
[illegible] ne tällaista

OULUKUU
5

§ 1+2 1
§ 3 2
§ 4 2
§ 5 1+1
§ 6 2
§ 7 2+1
4 Koetta

21 pr
+ 4 "
Raunio
ennen t. 1 pr
+ 5 "
500 sivua

3)

Savolainen: Ryhman ulkopuolella olevat voimat eivät saa määrätä ryhman kantaa. Edustajain tulee vastata työläisvalitsijoilleen. Jollei tätä saa tehdä, niin tulee jättää valtakirjat pois.

Kellosalmi: Keskusneuvoston toimikunnan ehdotus on oikealla ponjalla. Sosialidemokratien on seistava kannallaan. Porvaristoa on saatava painostuksella myönnytyksiin ja tekemään puolestaan ehdotuksia. Jos eduskunnassa tulee esille useampia vaatimuksia vallan siirtämisestä, niin tulee äänestää parasta niistä.

Harjula: Ryhmen tulee ratkaista nyt osanottonsa eduskuntatyöhön viimeisen kerran. Vastaus maalaisliitolle on annettava. Ryhman tulee hoitaa tehtävänsä eduskunnassa ja Keskusneuvosto ohjatkoon vallankumousliikettä, jonka saavutukset ryhmä sitten varmentaa. Nykyisen eduskunnan laittomuudesta vihdoinkin olisi tehtävä selvä.

Saarinen: Vallankumousliikkeellä tahdotaan nähtävästi "hieroa" eduskunnan porvarillista enemmistöä myönnytyksiin. Valtalaki voitaisiin saada muutakin tietä, eikä vallanku-

suurelle lakkotaistelulle.

llankumouksen tiella. Keskus-
ntaan, mutta työtä on jat-
me on saatu ratkaistuksi,
aatimuksina; näitä ei olisi
an erikseen.
ulee olla yhdellä organnil-
di meitä tillille, vaan jar-
t asian. Ryhmen tekemät pää-
sia entisten keskusorgaanien
voidaan yhtyä käsitykseen,
va eduskunnalle.
on asiaa. Tulee olla vaan
kyisin on työväestön keskuu-
nen tahtoo ottaa vallan työ-
too painostaa porvaristoa.
väestöä, joten sille olisi
nen vaikea tilanne, jossa työ-

nuettehyä Hannat-
tavat, niistä toimenpi-
ristä, jäähin tänä
päätös antaa
ehdotta sekä
esittämään ehdotus
sensa niistä eduskun-
taryhmälle.

JOULUKUU
5

§ 1·2 1
§ 3 2
§ 4 2
§ 5 1+1
§ 6 2
§ 7 2+1
4 Koetta

21 pr
+ 4 "
Painos
ennen 7. 1 pr
+ 5 "
500 sivua

3)

Savolainen: Ryhmän ulkopuolella olevat voimat eivät saa määrätä ryhmän kantaa. Edustajain tulee vastata työläisvalitsijoilleen. Jollei tätä saa tehdä, niin tulee jättää valtakirjat pois.

Kellosalmi: Keskusneuvoston toimikunnan ehdotus on oikealla pohjalla. Sosialidemokratien on seistava kannallaan. Porvaristoa on saatava painostuksella myönnytyksiin ja tekemään puolestaan ehdotuksia. Jos eduskunnassa tulee esille useampia vaatimuksia vallan siirtämisestä, niin tulee äänestää parasta niistä.

Harjula: Ryhmän tulee ratkaista nyt osanottonsa eduskuntatyöhön viimeisen kerran. Vastaus maalaisliitolle on annettava. Ryhmän tulee hoitaa tehtävänsä eduskunnassa ja Keskusneuvosto ohjatkoon vallankumousliikettä, jonka saavutukset ryhmä sitten varmentaa. Nykyisen eduskunnan laittomuudesta vihdoinkin olisi tehtävä selvä.

Saarinen: Vallankumousliikkeellä tahdotaan nähtävästi "hieroa" eduskunnan porvarillista enemmistöä myönnytyksiin. Valtalaki voitaisiin saada muutakin tietä, eikä vallankumouksellisesti.

Saari: Aika on nyt epäedullinen suurelle lakkotaistelulle. Asioitamme tulisi ohjata hyvin.

Annala: Nykyinen eduskunta on vallankumouksen tiellä. Keskusneuvosto ei pääse vielä eduskuntaan, mutta työtä on jatkettava, että kaikki vaatimuksemme on saatu ratkaistuksi, joita nykyisin pidetään minimivaatimuksina; näitä ei olisi esitettävä yhdessä kontassa", vaan erikseen.

Lehokas: Johtava "työ" lakkoaikoina tulee olla yhdellä organilla. Järjestymättömät eivät vaadi meitä tillille, vaan järjestyneet, jotka kyllä ymmärtävät asian. Ryhmän tekemät päätökset ovat olleet johdonmukaisia entisten keskusorgaanien päätöksien kanssa. Eduskunnassa voidaan yhtyä käsitykseen, että kaikki valta on siirrettävä eduskunnalle.

Vuoristo: Selosti Keskusneuvoston asiaa. Tulee olla vaan I ylijohto suurlakkoaikoina. Nykyisin on työväestön keskuudessa olemassa 2 suunta : toinen tahtoo ottaa vallan työväestön haltuun ja toinen tahtoo painostaa porvaristoa. Lakko voi myös vahingoittaa työväestöä, joten sille olisi tarmokkaasti selitettävä nykyinen vaikea tilanne, jossa työväenliike nyt on.

4)

Leppänen: Selosti Keskusneuvostossa esittämiä mielipiteitään ja ilmoitti olevansa varovaisemmalla kannalla.

Heikkilä: Ei ole olemassa hankausta ryhmän ja Keskusneuvoston välillä. Keskusneuvosto tukee painvastoin ryhmää kaikella tavalla. Valitsijat ovat määränneet meidät ajamaan määrättyjä asioita, eivätkä he tule sitomaan edustajainsa käsiä.

Puhevuorot päätettiin rajoittaa 36 äänellä 23 ääntä vastaan.

Rantanen: Polemisoi pitkälti Keskusneuvoston mietintöä vastaan pitäen sitä sangen puutteellisena. Ryhmälle kuuluu eduskuntatyön määrittelemiminen.

Manner: Ei tule luulla, että tässä on tapahtunut „vallankaappaus" ryhmän yli. Ryhmä saa hoitaa asiansa itse, mutta onhan hyvä tapa, että eri puolueorgaanit ovat suhteissa keskenään.

Mäkelin Y.: Maalaisliittolaisten kirjelmä ei tule mitenkään sitomaan käsiämme. Puolusteli Keskusneuvoston toimia ja sanoi niiden olevan selviä vallankumouksellisia toimia.

Jalonen: On torjuttava kaikki yllatykset, joita porvaristo voi eduskunnassa tehdä. Sen takia on parasta harkita kaikki asiat varsin harkitusti.

Valpas-Hänninen: Maalaisliittolaisten kesken on 2 ryhmää, jotka kiistelevät keskenään vielä. Ei tule antaa maalaisliittolaisille mitään tekosyitä temppuilla kansanvallan vaatimusten edessä. Mielestäni tulisi antaa maalaisliitolle semmoinen vastaus, jossa sanotaan, että ryhmä tulee äänestämään jokaisen kansanvaltaisen endotuksen puolesta, jossa korkein valta siirretään eduskunnalle. Hallituskysymyksen suhteen ei ryhmä voi tällä kertaa vielä sanoa mitään.

Valjakka: Eduskunnallista toimintaa ei saa jättää, vaan tulee pysyä ~~siellä~~ eduskunnassa.

Jokinen Alma: Mitä enemmän maalaisliitolaiset ovat lypsaneet meitä, sitä heikommiksi ovat he tunteneet meidän asemamme. Ei tulisi sanoa kumousliikettä keinotekoiseksi, eikä tulisi solvata tovereita. Työväenliikettä ovat kumouksellisetkin ajaneet.

Tuomi: Vakavassa tilanteessa on yhteinen, tarkoin määritelty menettelytapa tarpeen. Ei saa luottaa mitenkään porvareihin.

Kujala: Ei saa menna ollenkaan kompromisseihin porvariston kanssa. Näin ajattelevat työläiset.

Gylling: Jos nyt tahdotaan jotain valmista saada aikaan, on käytännöllisinta valita neuvottelijoita maalaisliitolaisten kanssa sopimaan kirjelmän pohjalla. Tietysti ei tarvitse antaa mitään sitovia toiveita, mutta pidettäen kiinni Keskusneuvoston mietinnössä lausutuista ajatuksista ja vaatimuksista.

Ryhmän päätökseksi merkittiin sitten seuraavaa:

Äänestyksessä 54 äänellä 13 ääntä vastaan voitti Valppaan ehdotus Keskusneuvoston mietinnön, joten maalaisliitolle lähetetään vastaus, jossa ilmoitetaan ryhmän äänestävän eduskunnassa ehdotuksia, joissa esitetään korkeimman vallan käytön siirtoa eduskunnalle. Hallituskysymyksessä taas ryhmä ei sido mitä tällä kertaa itseään, eikä siitä voi siis mainita mitään.

Toisessa äänestyksessä 23 äänellä 23 ääntä vastaan puheenjohtajan äänen ratkaistessa hyväksyttiin Gyllingin ehdotus, että asetetaan neuvottelijoita neuvottelemaan maalaisliitolaisten kanssa valtiollisesta tilanteesta. Tämän päätöksen johdosta ilmoitti Tuomi kirjallisen vastalauseensa. (Ks. liitettä VII.)

7 §.

Maalaisliitolaisten kanssa neuvottelemaan valittiin J. Mäki, J. Vuoristo ja E. Gylling. Ehdolla olivat myös Tokoi, Huotari Anton, Valpas-Hänninen ja Mäkelin Y.

8 §.

Ehdotettiin, että eduskunnan puhemiehelle lähetettäisiin kirjelmä ryhmän puolesta, jossa pyydetään lykkäämään valitsijamiesten vaaleja huomenna. Ehdotus hylättiin.

9 §.

Anton Huotari pyysi vapautusta Keskusneuvoston jäsenyydestä. Asiasta ei keskusteltu sen enempää.

10 §.

Esitettiin Työväeston Vallankumouksellisen Keskusneuvoston julkaisema suurlakkojulistus. (Ks. liitettä VIII.) Liitettiin asiakirjoihin.

Kokous loppui klo 1,45 yöllä.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kohonen.

14/11 17

Liite VII. Pyhmä 14/XI 17.

Wastalause.

Maalaisliiton Eduskuntaryhmän Sos.-dem. Eduskuntaryhmälle lähettämä kirjelmä sisältää punaniteleman, jolla tahdottaisiin sitoa ryhmämme kannattamaan Maalaisliiton tarkoituksperiä ja valtaeryytetä, mm. muodostamaan kokoomussenaatin. Siten menetellen ryhmämme pitautuisi ennakolta epämääräisiin menetelmiin ja Tinkinisiin "Me vaadimme" nimisestä ohjelmastamme. Käyttämistäni puheenvuoroissa ryhmämme kokouksissa tässä asiassa, olen ollut sitä mieltä ettei kirjelmä antaisi aihetta tai mentäisiin. Ne uudistusleit, joiden puolesta nykyään lähinnä taistelemme voidaan saavuttaa tinkimättömällä työvän ja ryhmän itsenäisellä esiintymisellä. Kun ryhmämme äänestyksen jälkeen, äänten menessä tasan ja ryhmän puheenjohtajan Mäen ratkaistessa äänellään asian, hyväksyi Gyllingin ehdotuksen, että ryhmä valitsee oikeis- veralliset neuvottelijat hieromaan kanssa maalaisliittolaisten kanssa, jaan sitä päätöstä vastaan vastalauseeni.

Helsingissä, marraskuun 14 p. 1917

Onni Tuomi.

Liite VIII. Pykälä 14/XI 17

Työwäki taistelunn letwän ja sikeuden puolesta!

Pyörät seisomaan!

Meiläkä asti on Suomen porwaristo walmistanut wastawallankumonsta. Wenäjän porwarillisen hallituksen awulla he hommasiwat edustunnan hajottamista, edustunnan, joka ensimäisen kerran Suomen historiassa oli ottanut päämääräkseen ajaa työtätekewän kansan etua. Päämäärätöimästi ne ilkkuiwat, kun Wenäjän hallitsijat wäkiwallalla estiwät edustunnan kokoontumasta. Noin menettelen toiwoiwat porwarit woiwansa tehdä mitättömiksi ne työläille tärkeät uudistukset, jotka edustunta sosialidemokratien ehdotuksesta oli päättänyt.

Eikä sillä hywä. Waan kun uusi, laittomalla tawalla aikaansaatu edustunta kokoontui, koettiwat porwarit sen awulla, wastoin laillisen edustunnan päätöstä, kaapata korkeimman wallan käsiinsä, woidakseen wastaisuudessakin entistä warmemmin wastustaa työläisten waatimuksia ja kansanwaltaista wapautta.

Samalla on työläisen nälkä ja kurjuus kiristetty äärimmilleen. Elintarweasia on hoidettu keinottelijain ja kapitalistien etujen mukaan ja siten lisätty puutetta ja kurjuutta sekä järjetetty ja kiusattu työläisen nälällä.

Työläisen keskusjärjestöt ja sen edustuntaryhmä ryhtyiwät tarmokkaasti toimenpiteisiin työläisen nälkäkuolemasta pelastamiseksi ja sen waatimusten perille wiemiseksi. Mutta niin hywin hallituksen kuin edustunnan porwarillisen enemmistön puolelta kohtasiwat nämä waatimukset mieletöntä wastarintaa.

Nyt on työläisen kärsiwällisyyden mitta täyttynyt. Kun sen edustajain ja keskusjärjestöjen ponnistukset eiwät ole woineet taiwuttaa porwaristoa myönnytyksiin, on työläisten itse pakko puhua semmoisella kielellä, jota porwariston on ymmärrettäwä.

Porwaristo on tukkinut työläeltä tawalliset taistelutiet. Se on pakottanut oikeutta waatimaan!

Wiime yönä klo 12 alkoi työläisen suurlakko yöeisiä paikoin maatamme.

Lakkowaatimuksemme owat:

1. Elintarweksiwyys ja työttömyyden wastustaminen on hallituksen järjestettäwä tehokkaalla tawalla, huomioon ottamalla Ammattijärjestön Waltuuston esitykset ja järjestyneen työläisen waatimukset.

2. Edustunnan säätämä Suomen kansalaisoikeuden perustuslaki on julistettawa mondatettawaksi ja meiän asiain hoito oikaistawa sen mukaiselle laillisuuden kannalle;

3. Kaikki muutkin edustunnan wiime kesänä päättämät lait on niinikään saatettawa wiipymättä woimaan; ennen kaikkea 8 tunnin työpäiwälaki ja kunnallislait.

4. On saatawa warmat takeet siitä, että wanhuuswakuutus, suurten tulojen ja kapitalistien sotawoittojen werottaminen saadaan toteutetuiksi ja että wihdoinkin pannaan alkuun rehellinen torppariwapautus sekä että waltiollinen äänioikeus laajennetaan kaikille 20 wuotta täyttäneille. Warmimpana takeena näiden waatimusten toteutumisesta pidämme jawaadimme Perustawan Kansalliskokouksen kokoontumista.

Yleiwä on taistelumme päämäärä. Tarmokkaasti ja wakuwasti on se käytäwä. Se taistelu waatii ehdotonta kuria ja järjestystä. Se woi myöskin waatia kestäwäisyyttä ja uhrauksia. Seisokon jokainen uskollisesti paikallaan riweissä, noudattaen ainoastaan järjestyneen työläisen hywäksymää toimintatapaa ja samaten järjestöjen tekemiä päätöksiä.

Porwaristo tietäköön, että nyt on Suomen työläki sananja sanonut ja nousut kaikella woimallaan wallottamaan täydet takeet elinehtojensa ja kansanwallan turwaksi. Kansan wiholliset on nyt taiwuttawa, sillä muuten lankeaa heidän päälleen sorretun kansan kaikki waltawa wiha ja woima. Suomen työläisluokka on liikkeelle lähtenyt ja se tulee käymään yleiwän taistelunsa loppuun asti.

Suurlakon toiminta-ohjeita.

Lakkotila.

Lakkotila on olewa ulkinen muilla aloilla, paitsi alempana mainituilla.

Lakkotilasta wapaina on pidettäwä:

a) karjatalous ja kotieläinten hoito sekä muuten wältämätön elintarpeiden tuotanto;

b) elintarpeiden kuljetus, kauppa ja tarjoilu;

c) sairaalat ja apteekit;

d) palolaitos;

e) wesijohto sekä kaasu- ja walaistuslaitokset; sekä

f) ne muut alat ja tehtäwät, jotka Työläisen Keskus-, Piiri- tai Kunnallisneuwosto lakkowapaiksi myöntää.

Rautatie- ja laiwaliikenne sekä sähköpanoma- ja puhelinlaitokset owat käytettäwänä wain työläisen neuwostojen ja sotalaitoksen tarkastuksia warten ja näiden luwalla.

Kiireellisistä sotilastöistä annetaan eri ohjeet.

Niiden töiden walwomiseksi, jotka on luwa pitää käynnissä, määräämät neuwostot tarkastajia ja wartioita tarpeen mukaan. Wesijohto-, kaasu- ja sähkölaitosten sekä öljysäiliöiden y.m. turmeleminen on koettetaw estää.

Työläisen järjestyskaartin tehtäwiä:

Työläisen järjestyskaartin yleisiin tehtäwiin kuuluu järjestyksen ylläpito: työläisen miliisi liittyy järjestyskaartiin. Lisäksi:

a) kaarti pitää yötä päiwää kulkuwahtia riittäwässä määrin;

b) pidättää henkilöt, jotka hawaitaan olewan waarallisissa hankkeissa työläistä wastaan;

c) takawarikoi paikkakunnalla olewat wäkijuomawarastot, olkoot ne rawintoloissa, klubeissa tai yksityisillä;

d) estää kaikkien walheellisten julistusten lewittämisen; sekä

e) toimeenpanee muut kaartin ylimmän Johtawan Toimikunnan Työläisen wallankumouksellisen keskus-, piiri- ja kunnallisneuwosto. ille antamat tehtäwät.

Lonkkaantuneita warten tulee kaartilla olla sairaanhoito-osasto, joka huolehtii lääkäriawun ja sairasstijoe hankkimisesta.

Kaartin miehistön muonitus: kaikin kaartin jäsenen on itsensä pidettäwä huoli ruokansa hankkimisesta ja sitä warten on wartiopalwelus asetettawa jäänpöllisiksi. Wälttämättömästä yhteismuonituksesta päättää kunnallisneuwosto.

Työläisen järjestyskaartin paikallisen johtawan toimikunnan tulee kullakin paikkakunnalla, yhdessä kaartin korkeimpain päälliköiden kanssa, laatia paikallisia olosuhteita silmällä pitäen kaartille lähempi toimintasuunnitelma.

weämättömästi ne ilkiwiat, kun maijan hallituksetkaan wäkiwallalla ewät edustuman kokoontumasta, in menettelen toiwoiwat porwarit iwansa tehdä mitättömiksi ne työlle tärkeät uudistukset, jotka uskunta sosialidemokratien ehdotuksesta oli päättänyt.

(Eikä sillä hywä. Waan kun uusi, ittomalla tawalla aikaansaatu edustanta kokoontui, koettiwat porwarit awulla, wastoin laillisen edustuksen päätöstä, kaapata korkeimman allan käsiinsä, woidakseen wasmindesfakin estistä warmemmin wastaa työwäen waatimuksia ja kansalaisten wapautta.

Samalla on työwäen näkä ja kurus kiristetty äärimmilleen. Elinmeasia on hoidettu keinottelijain

pulcmasta pelastamiseksi ja sen waatimusten perille wiemiseksi. Mutta niin hywin hallituksen kuin edustuksen porwarillisen enemmistön puolelta kohtasiwat nämä waatimukset mieletöntä wastarintaa.

Nyt on työwäen kärsiwällisyyden mitta täyttynyt. Kun sen edustajain ja keskusjärjestöjen ponnistukset eiwät ole woineet taiwuttaa porwaristoa myönnytyksiin, on työläisten itse pakko puhua semmoisella kielellä, jota porwaristo on ymmärrettäwä.

Porwaristo on tukkinut työwäeltä tawalliset taistelutiet. Se on pakottoi oikeutta waatimaan!

Wiime yönä klo 12 alkoi työwäen suurlakko niissä paikoin maatamme,

waatimukset.

2. Edustuksen säätämä Suomen kansawapauden perustuslaki on julistettawa noudatettawaksi ja mesä asian hoito oikaistawa sen mukaiselle laillisuuden kannalle;

3. Kaikki muutkin edustuksen wiime kesänä päättämät lait on niinikään saatettawa widymättä woimaan; ennen kaikka 8 tunnin työpäiwälaki ja kunnallislait.

4. On saatawa warmat takeet siitä, että wanhuuswakuutus, suurten tulojen ja kapitalistien sotawoittojen werottaminen sadaan toteutetuiksi ja että wihdoinkin pannaan alkuun rehellinen torppariwapautus sekä että waltiollinen äänioikeus kansjen-

Tarmokkaasti ja wakawasti on sitä käytäwä. Se taistelu waatii ehdotonta kuria ja järjestystä. Se woi myöskin waatia kestäwäisyyttä ja uhrauksiakin. Seisokoon jokainen uskollisesti paikallaan riweissä, noudattaen ainoastaan järjestyneen työwäen hywäksymää toimintatapaa ja samaten järjestöjen tekemiä päätöksiä.

Porwaristo tietäkään, että nyt on Suomen työwäki sanansa sanonut ja nousut kaikella woimallaan wallottamaan täydet takeet elinehtojensa ja kansanwallan turwaksi. Kansan wihollisten on nyt taiwuttawa, sillä muuten lankeaa heidän päälleen sorretun kansan kaikki waltawa wiha ja woima. Suomen työwäenliikkeelle lähtenyt ja se tulee käymään ylewän taistelunsa loppuun asti.

Suurlakon toiminta-ohjeita.

Lakkotila.

Lakkotila on olewa ylinen muilla toilla, paitsi alempana mainituilla.

Lakkotilasta wapaina n pidettäwä:

a) karjatalous ja kotieläinten hoito ekä muuten wälttämätön elintarpeiden tuotanto;

b) elintarpeiden kuljetus, kauppa tarjoilu;

c) sairaalat ja apteekit;

d) palolaitos;

e) wesijohto sekä kaasu- ja walaistuslaitokset; sekä

f) ne muut alat ja tehtäwät, jotka Työwäen Keskus-, Piiri- tai Kunnallisneuwosto lakkowapaiksi myöntää.

Rautatie- ja laiwaliikenne sekä sähköpanoma- ja puhelinlaitokset owat käytettäwänä wain työwäen neuwostojen ja sotalaitoksen tarkotuksia warten ja näiden luwalla.

Kiireellisistä sotilastöistä annetaan eri ohjeet.

Niiden töiden walwomiseksi, joita on lupa pitää käynnissä, määräätwät neuwostot tarkastajia ja wartioita tarpeen mukaan. Wesijohto-, kaasu- ja sähkölaitosten sekä öljysäiliöiden y.m.i. turmeleminen on koettettawa estää.

Työwäen järjestyskaartin tehtäwiä:

Työwäenjärjestyskaartin yleisiin tehtäwiin kuuluu järjestyksen ylläpito; työwäen miliisi liittyy järjestyskaartiin. Lisäksi:

a) kaarti pitää hätä päiwää kulkuwahtia riittäwässä määrin;

b) pidättää henkilöt, jotka hawaitaan olewan waarallisessa hankkeissa työwäestöä wastaan;

c) takawarikoi paikkakunnalla olewat wäkijuomawarastot, olkoot ne rawintoloissa, kuteissa tai yksityisillä;

d) estää kaikkien walheellisten julistusten lewittämisen; sekä

e) toimeenpanee muut kaartin ylimmän Johtawan Toimikunnan Työwäen wallankumouksellisen kes-, piiri- ja kunnallisneuwostoille antamat tehtäwät.

Lonkkaantuneita warten tulee kaupungilla olla sairaanhoito-osasto, joka huolehtii lääkäriawun ja sairaspiijoiden hankkimisesta.

Kaartin miehistön muonitus: kunkin kaartin jäsenen on itsensä pidettäwä huoli ruokansa hankkimisesta ja sitä warten on wartiopalwelus asetettawa jäänpöllisesti. Wälttämättömästä yhteismuonituksesta päättää kunnallisneuwosto.

Työwäen järjestyskaartin paikallisen johtawan toimikunnan tulee kullakin paikkakunnalla, yhdessä kaartin korkeimpain päälliköiden kanssa, laatia paikallisia ohjeita ja woimasuhteita silmällä pitäen kaartille lähempi toimintasuunnitelma.

Paikalliset toimenpiteet.

Lakon paikallinen johto ja hoito on työwäen järjestöjen asettaman kunnallisneuwoston toimena yhdessä kaartin toimikunnan kanssa. Näiden ohjeita ja määräyksiä paikallisten järjestöjen ja kaartien on noudatettawa. Yllä annettujen ohjeiden perusteella ja harkintansa mukaan on näiden neuwostojen, läheisessä yhteistoiminnassa Piirineuwostojen ja Keskusneuwoston kanssa, mukautettawa, että wäkiä järjestyneestä työwäestä riippuu, taistelu saatetaan onnellisen loppuun työwäelle mahdollisimman wähin uhrauksin.

Edellämainitut piiri- ja kunnallisneuwostot muodostetaan nykyisistä sos.-dem. puolueen piiritoimikunnista ja kunnallistoimikunnista siten, että näihin työwäen ammatilliset järjestöt walitsewat lisäksi saman werran omia edustajiaan (missä kunnallistoimikuntia ei ole, ottun sen sijaan työwäen yhdistysten johtokunta). Kuitenkin on kunkin kunnan järjestyneellä työwäellä oikeus, jos paremmaksi nähdään, julistaa jokin ennestään olewa järjestön toimikunta paikkakunnan wallankumouksellisesti kunnallisneuwostoksi.

Toiminnan käytännöllistä järjestelyä warten on neuwostojen warsinkin suuremmilla paikkakunnilla, jakauduttawa osastoihin ja asetettawa toimitsijat eri aloja warten. Sellaisia on tarpeen asettaa esim. liikenne-, teollisuus- ja kauppa-, elintarwe- ja tiedonanto-aloja warten. Nämä osastot asettuwat yhteyteen Piirineuwostojen ja Keskusneuwoston asianomaisten osastojen ja toimitsijain kanssa. Aseman kehittyessä ja toiminta-alain laajetessa lisätään järjestökoneistoa tarpeen mukaan.

Suhde wenäläiseen sotawäkeen.

Wenäjänkin käyhälistö ja sotawäki käywät nyt yhdessä aukaraa taistelua porwarillista wastawallankumousta wastaan. Tätä taistelua ei meidän ole waikeutettawa, waan sitä edistettäwä ja helpotettawa.

Erittäin arkaluontoinen asia on ympäri maan sijoitettuna wenäläiseen sotawäkeen suhtautuminen. Muistettakoon, että sen ryhtyessä sotilaallisen aseman aiheuttamiin toimenpiteisiin olisi erittäin waaranalaista ryhtyä tätä häiritsewiin toimenpiteisiin. Wain järjestyneellä tawalla, neuwostojen päätöksen perusteella, on sen puoleen käännyttäwä ja koetettawa selwittää syntyneet wäärinkäsitykset. Tulkkeja on pidettäwä sotawillä toimistuissa ja asetettawa määräyt toimitsijat wälittämään wälttämättömiä keskusteluja.

Muihin kansaryhmiin suhtautuminen.

Tarpeetonta ärsytystä wähemmistöryhmän kesken on wältettäwä. Taistelu ei ole yksilöjen eikä pienryhmien, waan luokkien taistelu. Se rajaistaan puolueiden ja waltiolaitosten kesken. Haja-yritykset ja suunnasian esille otuminen wain häiritsee suurta asian. Sitä warten on eriloisten lakkowaatimusten esittäminen kielletty. Syrastaan riksllista ja kumoukselle turmiollista olisi, jos yksityisiä kostoteko- ja epäjärjestyksiä alkaisi ilmetä. Kaikkinainen ilkiwalta on siksi jyrkästi kielletty.

tille, että se woisi ryhtyä toimiin niiden estämiseksi.

Ryöstöihin ja warkauksiin tai ilkityöihin osallisia tullaan pitämään työwäen asian wihollisina ja heitä tullaan kohtelemaan sen mukaan.

Ilkityöt estettäwä.

Suurlakon aikana on järjestys ja kuri säilytettäwä moitteettomana. On muistettawa, että wallankumous ei ole saman kuin ilkiwalta ja anarkia. Työwäen järjestetylle joukkotoiminnalle on epäjärjestys wahingollista.

Provokaattorit ja muut pimeät ainekset koettawat warmaan myös käyttää tilaisuutta etuilleksen ja työwäen toiminta wahingoittaakseen.

Kaikki yritykset tuollaisiin teoihin, jos sellaisia hawaitaan, on toipumätä ilmoitettawa Työwäen järjestyskaar-

Tämän julistuksen on Suomen Ammattijärjestön IV:s Edustajakokous wahwistanut. Helsingissä 14 p:nä marraskuuta 1917.

Työwäen Wallankumouksellinen Keskusneuwosto.

Pöytäkirja tarkastettu ja on se havaittu kokouksen päätösten mukaiseksi.

Helsingissä, 19 pnä marrask. 1917.

Olavi Vuksala. Mikko Virtaki

XV

Pöytäkirja, pidetty Sosialidemokraatisen Edustuslaitoksen kokouksessa 15 päivänä marraskuuta 1917 klo 1 j. p. – Puheenjohtajaksi valittiin Mäki, pöytäkirjan laatijaksi allekirjoittanut.

1 §.

Nimenhuudossa (nimenhuudolista sama liite nro I) merkittiin poissaolevikki yhdeksän jäsenet Gylling, Hakala, Huotari Anton, Jalava, Koponen, Kuusinen, Manner, Salin, Sirola, Tokoi ja Wiik.

Kokous päätettiin pitää suljettuna; läsnäolo-oikeus myönnettiin kuitenkin tov. Hanna Karhitolle.

2 §.

Esitettiin Kotalahden x.y:n kirjalla 31/p. lokak. pidetyn kokouksen pöytäkirjan ote (liite II). Päätettiin pitää Ryhmän jäsenten näkyvillä ja liitöä asiakirjoihin.

3 §.

Esitettiin seuraava Ryhmän valitsijoiden taholta laatima ehdotus V. Jäsenmäärityksen valiokuntia koskevaksi jatkokäsittelyä:

Perustuslakivaliokunta.	Valtiovarainvaliokunta.	Lakivaliokunta.
Kuusinen	Gylling	Sirola
Wiik	Hattunen, M.	Airola
Manner	Kirves	Aronen
Mäkelin, Y.	Komu	Hakala
Salin	Paasonen	Huotari, Anni
Rantanen	Lehokas	Jokinen, Alma
Kurkinen	Saarikivi	Lapveteläinen
Tuomi	Kohonen, J.	Nurminen
	Hurmevaara	
Kujala	Raitanen	Korhonen
Salo		Forsten
Vatanen	Salmi	Tuomikoski
Sirola	Häkkinen	Häkkinen
	Suutala	
	Jalonen	

Talousvaliokunta.	Pankkivaliokunta.
Aromaa	Kellosalmi
Kiviniemi	Välisalmi
Mäkelä	Lonkainen
Heikkilä	Valjakka
Savolainen	Mänty
Typpö	Forsten
Saari	
Koponen	Leppänen
	Korhonen
Lehmus	Orasmaa
Rikkonen	
Lankila	
Mänty	

Ehdotus hyväksyttiin seuraavilla muutoksilla sellaisena. Valinnaisiksi jäseniksi perustuslakivaliokuntaan asettiin Kuusinen

kien tilalle Tuomi, Tuomen tilalle Kujala ja Kujalan tilalle varajäseneksi Tuomikoski. – Lakisääntöjen valiokunnan varajäsenen sijalle Häkkisen tilalle asetettiin A. Mäkelä.

4 §.

Puhemies ilmoitti, että eilen valittu lähetystö oli tänä aamuna maalaisliiton ryhmälle kirjelmällä (Liite II) ilmoittanut Ryhmän päätöksestä. Maalaisliitto tahtoo oli ilmoitettu, että tulevat edustajamaan kokoomuksen ehdotuksen korkeimman vallan käyttämisen järjestämisestä:

Koska sitä valtionhoitajakuntaa, jolle Eduskunta on päättänyt antaa Suomen korkeimman hallitusvallan käytön, ei vielä ole voitu valita, päättää Eduskunta toistaiseksi itse käyttää sitä valtaa, joka voimassa olleiden säännösten mukaan on kuulunut keisarille ja suuriruhtinaalle.

Kun maalaisliitto ehdotus tätä suoraan poikkeesi siitä, mitä Ryhmä oli kanmakkeen ilmoittanut, oli puh.-johtaja katsonut Ryhmän korke asiasta päättämään.

Elorauta: Maalaisliitto ehdotus on tehty jonkinlaisen pettymyksen. Siihen ei voi yhtyä. Olisi toivottava oma vastaehdotus, joka sisältäisi samaa, mitä tässä asiassa aikaisemmin on esitetty.

Mäkelä yhtyi Eloranttaan.

Lankila: Maalaisliittolaiset kieltäy. Tästä puhuka jäsenistöä.

Leppänen: Jos tehdään tehdyksen päätös, on maalaisliittolaista ehdotus aivan perillä vieraan.

Lehokas: Maalaisliittolaista ehdotusta ei voi kannattaa.

Aronen: Minäkin olen siitä mielellä, että maalaisliittolaista ehdotusta ei voi hyväksyä. Tehdään oma ehdotus, mutta, jos se äänestetään kumoon, on äänestettävä tätä.

Jalonen: Valiokunta jaetto tehemään ehdotusta siitä varalta, että porvaristot tekevät ehdotuksia suurimmaksi

(Liite I. Ryhmän kok. 15/11 12 klo 1 p.)

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 15 p:nä marras- kuuta 1917.

Asia: Niemenhuto

~~Äänestys:~~ Jaa: Läsnä.

„ Ei: Poissa.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓		Kirves	✓		Paasonen	✓	+'
Airola	✓	+++	Kiviniemi	✓		Paronen	✓	
Alavirta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre	✓	++
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	++
Aromaa	✓		Komu	✓		Raitanen	✓	
Aronen	✓		Koponen	–	–	Rantanen	✓	
Eloranta	✓	++	Korhonen	✓		Rikkonen	✓	
Eronen	✓	+++	Kujala	✓	+++	Saari	✓	
Forstén	✓		~~Kurkinen~~		–	Saarikivi	✓	
Gylling	–	–	Kuusinen	–	–	Saarinen	✓	
Hakala	–	–	Laakkonen	✓		Salin	–	–
Hakkinen	✓	+++	Lankila	✓		Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	✓	
Heikkilä	✓		Latvala	✓		Savolainen	✓	
Herrala	✓	++	Lautasalo	✓		Sirén	✓	
Hoïkka	✓		Lehmus	✓		Sirola	–	–
Huotari, Anni	✓	++++	Lehokas	✓		Suutala	✓	
Huotari, Anton	–	–	Lehtosaari	✓		Tirkkonen	✓	++
Hurmevaara	✓		Lepola	✓		Tokoi	–	–
Huttunen, E.	✓	+++	Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓		Lonkainen	✓		Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓	+++	Manner	–	–	Typpö	✓	+++
Hänninen	✓	+++	Murto	✓	++	Usenius	✓	
Härmä	✓	++	Mäkelin, A.	✓		Valjakka	✓	
Jalava	–	–	Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	✓		Viik	–	–
Johansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen	✓		Mänty	✓		Virkki	✓	+'
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo	✓	
Kellosalmi	✓	++	Orasmaa	✓		Välisalmi	✓	
Kiiskinen	✓		Paasivuori	✓	+++			

Liite II. Pöytäkirja K. 15/11 klo 1 p.)

Ote

Sos.-dem. Edustuntaryhmälle.

Pöytäkirja

Pöytäkirja tehty Kotalahden ammattiosaston ja Työväen yhtistyksen yhteisessä ylimääräisessä kokauksessa. Kotalahden T. W. Talolla 31. Lokakuuta 1917. Puhetta-johti A. Muona Kirjurinen toimi J. Suhonen.

I

Kokaus tunnustettiin laillisesti

II

Keskusteltiin valtiallisista asijoista. Ja ponsi lauselmaksi tuli seuravat ponnet

III

Saatettava laki voimaiseksi. Entisen etuskunnan alottama uusintava kunnallis asetus. Ja saatettava lain voimaseksi uusintua kahteksan tunnin työpäivä laki. Ja säilyttämällä Upsi kammarinen etuskunta ja säilyttämällä valtijallinen äänioikeus

IV

(Liite III. Ryhmän kok. 15/4 17 klo 1 p.)

Maalaisliiton eduskuntaryhmälle.

Kirjelmässämme esitetyihin kysymyksiin päätti Sos. dem. Eduskuntaryhmä antaa seuraavat vastaukset:

1) Jos maalaisliittolaisen eduskuntaryhmän puolelta tehdään Eduskunnassa ehdotuksia ,jotka tarkoittavat hallitsijalle ennen kuuluneen vallan siirtämistä Eduskunnalle, tulemme äänestämään sellaisten ehdotuste n puolesta.

2) Hallituksen muodostamiskysymyksestä emme katso voivamme vielä tällä kertaa päättää.

Sos. dem. eduskuntaryhmän puolesta:

(Liite IV. Ryhmä
kok. 15/11 17 klo 12 (p.)

Wastalause.

Tämä Sos.-dem. Edustajaryhmä, käsitellessään ehdotusta laiksi: „Suomen korkeimman valtiovallan käyttämisestä" voimaansaattamisesta päätti, että jos edellämainittu toveri Walpopaan valmistaman ehdotuksen mukaan esitettävä ryhmän päätösehdotus tulisi edushuomassa hylätyksi, niin ryhmä siinä tapauksessa äänestää Maalaisliiton asiassa tehtyä ehdotusta, sopimuksen allekirjoittamat sitä päätöksiä vastaan vastalauseessa, koska se pääsisältöä vaarallisen ostaisen ottomista valtalain periaatteista suojuuniseen tiellä.

Helsingissä 15 päivä marraskuuta 1917.

Aatto Pirén. Evert Eloranta

Panen jyrkän vastalauseen äänestä. vastaan vastalauseen sitä mutta äänestän vastaan Y. Uyala
että ryhmän päätös

(Käänt.)

(Liite IV. Ryhmän
kok. 15/11 12 klo (p.)

Wastalause.

Tämä Sos.-dem. eduskuntaryhmä, käsitellessään ehdotusta laiksi: „Suomen korkeimman valtiovallan käyttämisestä" voimaansaattamisesta päätti, että jos edellämainittu Toveri Walpopaan valmistaman ehdotuksen mukaan esitettävä ryhmän päätösehdotus tulisi eduskunnassa hylätyksi, niin ryhmä siinä tapauksessa äänestää Maalaisliiton asiassa tehtävää ehdotusta, sen allekirjoittamat sitä päätöstä vastaan vastalauseessa, koska se pääsisi tiettävä vaarallisen ostelun alkamista valtalain periaatteista suojuuniseen tiellä.

Helsingissä 15 p:nä marraskuuta 1917.

Aatto Pirén. Evert Eloranta

pakotetaan äänestämään vartain nimenmuutan
Y. Myöhä

(Käänt.!)

Sen jakdasta kun Sasdem. Eduskuntaryhmä korkeimpressaan t. k. 13 p:nä päätti, siinä tapauksessa jos ei ryhmän aina ehdotus tule eduskunnan suuren päätöksen istunnassa hyväksytyksi, äänestää maalaisliittolaisten ehdotusta, jossa periaatteessa tuomitaan parvarien ehdottoma kallistuneuvosta ja yhdytään kannattamaan korkeimman vallan siirtämistä Eduskunnalle vaan täistäisekseen, paremmin jyrkän vastalauseen ja vapautumisen ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ (jotka mainittu päälle), jos se eduskunnassa tulee käytäntöön panttua, Sasdem Edustaryhmämiehenttar.

H: gissi 13/11-17

Wilho Lehtoksen ~~[illegible]~~

J Kujala

Pääasiallisesti yhdyn vastalauseesen.

Onni Tuomi

puhtaasen valtan siirtämiseksi. Jaostom ehdotan käen, Gylling ja Kunsitan.

Rantanen: Jos äänestetään maalaisliiton ehdotuksen puolesta, voidaan esitää valtan siirtämisen suuralle.

Kallosalmi: Ehdotus tässen kun eilisen. Oma ehdotus olisi: rakennetaan maalaisliiton esityksen ehdotuksen pohjalle.

Waljakka: Jos tehemme oman ehdotuksen, joudutaan taas samaan pörssien äänestyskenttyyteen, josta tokennuksia o saatu. Oma ehdotus voidaan tehdä vasi, jos omakohtaisesti esitetään maalaisliitolle ja haetaan heidän kanssaan yhteisen pohjan.

Hultinen E. ehdotti ehdotus kyysyttäisiin jaosmaalle:

Koska sitä valtionhoitajakuntaa, jolle Eduskunta on päättänyt antaa Suomen korkeimman valtiovallan käytön, ei vielä ole ~~[illegible]~~ voitu valita, päättää Eduskunta (toistaiseksi) ~~[illegible]~~ kuinka vaan kallitsemusta on säädetty käyttää sitä valtaa, joka ennen ~~[illegible]~~ voimassa olleiden säännösten mukaan on kuulunut keisarille ja suuriruhtinaalle. Yhtä

kiireenpanosuhtaa käytäkön toistaiseksi. Senaati: Helsingin osalle, jonka jäsenet edustaa aletan ja evätoa.

Valpas: Olisi ainoa kyysyttävä ehdotuksen tarkoituksi jäädyntöjä pääkäsiehdotuksen, koska ne ehdyttävät, että olisi harrastettu valtiohoitajakunnan ohitsemista. Vastaesitys olisi esitettävä siinä muodossa, että eduskunta päätöksi käytöstä suurivaltiaalle ennen kuulumista valtaan. Olisi siksi kolme henkilöä laatimaan tarkempaa ehdotusta asiasta. Ne saisivat esittäjän maalaisliittolaisilleki.

Kuusto: Vastaesityksellä olisi kyysyttävät Suomalaisjärjestön esitämät, ne, jotka ovat tehtävälistalla.

Hultinen E. selitti ettei hän tiedustaan harrasta direktorion valitsemista. Tarkoitin vain korjausehdotusta maalaisliittolaisten ehdotukseen, jonka he kai pitävät ainoana kyysyttävänä.

Keskustelun päätyttyä todettiin yleisesti hyväksytyksi, että Rylmä esitöi oman ehdotuksen vastaesityksen. Kun siitä äänestettiin eri vastaesitysehdotuksista, voitti

Valpas ehdotus asi. 60 äänellä Kultan ehdotuksen, jonka puolesta annettiin 14 ääntä, ja sitten 68 äänellä ehdotuksen, jolta kannatti 9 ääntä. Valpaan ehdotus oli siten voittanut. Ehdotuksessa mainittua kolmea muotoa, mainittiin Valpas, Gylling ja Kultanen.

Keskustelu siitä kysymys, äänestäkäätä maalaisliittolaisten ehdotuksen puolesta, jo oman ehdotuksemme tulee ensin käydä läpi ja jonkun vastakkain puhemiehistön ehdotus ja maalaisliittolaisten ehdotus. 46 äänellä 23 äänellä voitan Ryhmä päätti mainittua kysymystä äänestä maalaisliittolaista ehdotusta. Vähemmistöä oli pitä mielä, että sa puolesta ei ovi äänestä.

Vastalauseita päätöstä vastaan ilmoittivat Kujala, Mäkelin J., Mäkelin A., Savolainen ja Kohonen J. Kirjallisesti on pöytäkirjaan jätetty kolme eriävälausetta (Liite IV.)

Pöytäkirjan vakuudeksi:
Väinö Jokela.

Tarkastettu ja hyväksytty
Helsinki 13. päivä lokak. 1918

Elvira Vuitsensalo. Mikko Viitaki.

XVII

Pöytäkirja laadittu sos.-dem.Eduskuntaryhmän kokouksessa 16 pnä marrask. 1917. klo 10 ip.

Puhetta johti J.Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut J.Kohonen.

I §.

Suoritettiin nimenhuuto, jossa poissaoleviksi merkittiin seuraavat ryhmän jäsenet: Airola, Elorenta, Hakkinen, Hänninen, Jalava, Johansson, Kellosalmi, Kirves, Kornonen, Kurkinen, Kuusinen, Lehmus, Manner, Paasivuori, Saarikivi, Siren, Sirola, Tirkkonen Tokoi, Viik, Vuoristo ja Välisalmi. Nimenhuutolista seuraa mukana .(Ks.liitettä I.)

2 §.

Elintarvevalikuntaan jäseniksi asetettiin endokkaiksi seuraavat toverit: Tokoi, Harjula, Kohonen ,Henna, Vatanen, Mäkelin,A.,Hakkinen, Usenius, Ahmala, ja varalle Tikkonen,Aromaa ja Huotari Anni.

3 §.

Puhevuorojen pyynnin paremman järjestamisen suhteen päätettiin,etta puhevuorot on pyydettava kirjallisesti puheenjohtajalta.

4 §.

Huttunen selosti ryhmän ennemmin asettaman neuvottelijakunnan puolesta sitä,miten oli päästy neuvottelemaan maalaisliittolaisen ryhmän ja porvarillisten itsenäisyysmiesten valtuutettujen kanssa ja kuinka pitkälle oli päästy hallituksen muodostamiskysymyksessä.Meikäläiset neuvottelijat olivat pitäneet vaatimuksenaan "Me vaadimme"-manifestissa esitettyjä työväestön vaatimuksia sekä lisäksi oli esitetty amnestiakysymys lakon aikana tehdyistä teoista ja järjestyslaitoksen kansanvaltaistuttamiskysymys.Porvariston taholta oltiin valmiita muodostamaan kokoomushallitusta,jos vaan sovitaan ehdoista,joilla hallitus voidaan muodostaa ,ja sen takia tulisi porvarillisten neuvottelijain tutustua meikäläisten vaatimuksiin.Neuvottelussa oli porvariston taholta esitetty,etta sanomalehdistö suhtautuisi lojaalisemmin riidanalaisiin asioihin. Järjestökaartien olisi luovuttava aseistaan .Suomen täydel-

Liite I. Pykälä 16/XI 17

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 16 **p:nä** marras **kuuta 191**7. klo 10 ep

Asia: Nimenhuuto

Äänestys: Jaa: ~~Paissaoleva~~ Läsnäoleva

„ Ei: Paissaoleva

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓		Kirves		—	Paasonen	✓	
Airola s		—	Kiviniemi	✓		Paronen	✓	
Alavirta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre	✓	
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	
Aromaa	✓	~~—~~	Komu	✓		Raitanen	✓	
Aronen	✓		Koponen	✓		Rantanen	✓	
Eloranta		—	Korhonen		—	Rikkonen	✓	
Eronen	✓		Kujala	✓		Saari	✓	
Forstén	✓		Kurkinen		—	Saarikivi		—
Gylling	✓		Kuusinen s		—	Saarinen	✓	
Hakala	✓		Laakkonen	✓		Salin	✓	
Hakkinen		—	Lankila	✓		Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	✓	~~—~~
Heikkilä	✓		Latvala	✓		Savolainen	✓	
Herrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén		—
Hoikka	✓		Lehmus		—	Sirola s		—
Huotari, Anni	✓		Lehokas	✓		Suutala	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari	✓		Tirkkonen		—
Hurmevaara s	✓	~~—~~	Lepola	✓		Tokoi s		—
Huttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓		Lonkainen	✓		Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓		Manner s		—	Typpö	✓	
Hänninen s		—	Murto	✓		Usenius	✓	
Härmä	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka	✓	
Jalava		—	Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	✓		Viik		—
Johansson		—	Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen	✓		Mänty	✓		Virkki	✓	
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo s		—
Kellosalmi		—	Orasmaa	✓		Välisalmi s		—
Kiiskinen	✓		Paasivuori		—			

(oli ollut esillä)
linen riippumattomuus. Oli keskusteltu valtalain julkaisemisesta.Kansalliskokouksen kokoonkutsumisen ja valinnan suhteen lausuttiin erinäisiä mielipiteitä. Lopuksi olivat porvarilliset neuvottelijat pyytäneet mietintöaikaa neuvottellakseen ryhmiensä kanssa, ja tulisivat he myöhemmin antamaan vastauksensa. -- Keskustelussa (käytettiin) seuraavia puhevuoroja:

Lankila: Oli valmis ~~muodostamaan~~ muodostamaan kokoomushallitusta maalaisliittolaisten kanssa.

Huotari:Anton: Piti vaarallisena työväen eduille tiukasti kansalliskokousvaatimuksessa kiinnipitämisestä.Kansalliskokousjuttu on kaksiteräinen miekka,joka iskee kumpaisellekin puolelle.Elintarveasian suhteen ei voitane sosialidemokraatien taholta antaa sitovia sitoumuksia ,joilla voisi kysymyksen järjestää.

Nurminen: Maaseudulla kaivataan ehdottomasti torpparivapautusta ja sen suhteen olisi saatava porvaristolta takeita alustalaisvapautusta koskevan puolueen mietinnössä olevilla perusteilla. Äänioikeuskysymys olisi ratkaistava siten, että kaikille 20-vuotiaille olisi saatava valtiollinen äänioikeus ilman mitään rajoituksia.

Tuomi: Porvariston taholta esitetyt ehdot hallituksen muodostamiseksi ovat liian kuristavia.Elintarvekysymyksen järjestämiseen maalaisliittolaisten kanssa ei ole syytä luottaa, koska he edustavat pienta osaa maataloustuottajista.

Heikkilä: Maalaisliittolaisten kanssa on helpompi taivuttaa maataloustuottajia elintarvekysymyksen järjestämisessä.Kansalliskokouksen vaatimuksen esittämisessä ei olisi niin tiukasti kiinnipidettävä.Eihän sosialidemokraateille viime vaaleissa annettu siihen valtuuksia,vaikka sitä nimenomaisesti pyydettiin,kuten näkyy vaalijulistuksesta.

Alavirta: Yhtenä porvaristolle asetettavana vaatimuksena on esitettävä äänioikeusrajoituksien poistaminen vaaleissa.

Pärssinen:Valtalaki olisi saatava julkaistuksi piammiten,jottei porvaristo voisi myöhemmin siittää valtaa pois eduskunnalta,joka tuon nyt on ottanut haltuunsa .Tämä vaatimus olisi painostettava porvariston mieleen ja asetettava ehdoksi hallituksen muodostamisessa.

Leppänen: Parlamenttaarisessa toiminnassa on tultu siihen,

että nyt on mentävä kokoomushallitukseen. Pienet porvariryhmät yksinään eivät voi muodostaa hallitusta, jonka tehtävien joukossa olisi elintarvekysymys asetettava etutilalle. Itse tuo kysymys olisi siirrettävä politiikasta eroon ja käsiteltävä itsenäisenä kysymyksenä, jossa ohjeina voisi pitää S.Ammattijärjestön valtuuston esittämiä vaatimuksia elintarveasian järjestämiseksi.

Huotari Anni: Jos porvariston kanssa muodostetaan hallitus, niin ehdoiksi on asetettava äänioikeurajoitusten poistaminen, äänioikeus 20-vuotiaille, torpparivapautumisen aikaansaaminen, ja kansalliskokouskysymyksessä voitaisiin tarkastaa, mitä porvaristo oikeastaan siitä meinaa.

Rantanen: Porvaristolle asetettavista ehdoista asetti etutilalle valtalain julkaisemisvaatimuksen ja elintarvekysymyksen tarmokkaan järjestämisen. Vaatimukset ovat esitettävät kiinteässä muodossa.

Savolainen: Ryhmä ei saa ruveta tekemään paperivallankumousta. S.Ammattijärjestön valtuuston vaatimukset elintarveasiassa olisi saatava käytäntöön uuden hallituksen kautta, jos päästään (sen muodostamisessa) suotuisiin tuloksiin. Mutta hallitustuolit olisi luovutettava porvaristolle ja työväestön sen sijaan tulisi olla hereillä (sen tulisi) seurata tarkasti porvarishallituksen toimintaa ja siten se pakoittaisi työväestölle edullisia tekoja porvaristolta.

Mäkelä: Elintarveasiassa ei tarvinne olla niin pessimistisiä, sillä viljoja oli katkettyna tuntemiensa pitäjien mukaan n. 25--40 %, ja nämä voitaneen saada ilmi. Hyvä silloin olisi olla mukana muodostettavassa hallituksessa maatalous tuottajainkin edustajia, mikä helpoittaisi asemaa suuresti.

Mäkelin, Y: Hallituksen muodostaminen olisi nyt jätettävä porvarisradikaalien tehtäväksi, joita sosialidemokratit painostaisivat. Yhtenä ehtona kannatuksemme antamiseen semmoiselle hallitukselle olisi valtalain julkaisemisvaatimus. Se olisi turvana porvariston vastaisia hyökkäyksiä vastaan kansanvallan turvaamisessa. Punaista hallitusta olisi varottava, sillä se voi antaa voimakkaan iskun työväen luokkataistelun heikentämiseksi tässä maassa. Kokoomushallitus tekisi sen, että puolue hajautuisi kahtia. Kansalliskokous taas olisi tarpeen päättämään maan uudesta hallitusmuodosta. Pik-

kuseikkoihin ei tulisi suurten seikkojen vuoksi kiinnittää huomiota.

Salin: Määritteli kantansa käytäviin x "konikauppoihin" ja ilmoitti olevansa hallitukseenmenoa vastaan. Puhevuoron ponsi on mukana. (Ks. liitettä II.)

Murto: Hallitukseen on mentävä meikäläisellä ehdemmistöllä. Senjälkeen olisi lakko lopetettava ja saatava hallituksen ja eduskunnan avulla kaikki viime eduskunnan hyväksymät lait voimaan.

Jokinen, V.: Ryhmä on lähtenyt huonolle tolalle, kun on valittu hallituskysymyksesta neuvottelijat porvariston kanssa. Maassa oleva voimakas luokkataistelu pitää köyhälistön mielialaa rohkeana, jolloin ei saa mennä periaatteellisesti "rämeikköön". Meidän on porvaristoa vaadittava valtalain julkaisemista, virkakoneiston kansanvaltaistuttamista ja torpparivapautuksen aikaansaamista. Ryhmä ei saisi tehdä erikoissopimuksia porvariston kanssa, ja olisi asioiden hoito tältä osaltaan jätettävä vallankumuoksellisille keskusneuvostolle. Ryhmän tulisi katkaista ~~oma~~ omat alkamansa neuvottelut.

Paasonen: Erikoisen tärkeä on torpparien huonon aseman korjaaminen, jonka uuden hallituksen tulisi ottaa ohjelmaansa.

Häkkinen: Yhtyi Salinin lausuttiin käsitykseen. Valtalain julkaisemisvaatimus itse asiassa merkitsee luopumista Mannerin eduskunnan kokoonkutsumisesta.

Vuoristo: Hallituksen muodostamiskysymys on alkuisin Keskusneuvostosta. Lakko olisi saatava mitä piammiten loppumaan, sillä siitä tulee vahinkoa työväestölle. Nyt on valittava pienempi paha, ja se on kokoomushallitus. Tämän jälkeen saadaan aikaa varustautua paremmin ja voidaan korjata nyt hedelmiä.

Keskustelun tuloksena merkittiin, etta nyt ei tehdä varsinaisesti mitään päätöksiä hallituksen muodostamisen suhteen ja neuvottelujen tarkempaan määräämiseen. Keskustelussa lausutut mielipiteet olkoot ryhmän neuvottelijoilla evästyksinä. Tinkimättömänä vaatimuksena on sentaan pidettävä valtalain julkaisemisvaatimusta.

Liite II Pöytäk. 16/11 17

Koska:

1) että minä olen riitaisessa yksimielisyystarkoituksella kerran sosialistien hallituksen muodosta myöhemmin, koska siihen ei edes Suomen puolueen Tällä hetkellä tarkoitusta se seikka minä niinä hetkinä ei ulkomaan suhteiden että sosialidemokratia oli jäänä edustuksessa.

2) Minä elintarvepyynnöt Tällä hetkellä kaikki sellaiset, että sosialistien ~~asemalla~~ vaan alla hallituksen ~~mahtien mielestä~~

tää marrask. I7 pnä klo
llituskysymystä, kun neuvot-
sia siitä.

loppui klo ½ I yöllä.

jan vakuudeksi:

Kokonen.

Kokouksen pöytäkirja hyväksytty.

Helsingissä lokak 1917.

Mikko Turkka

Oswald Wennersten

mälän organisoimaa
miesten "merkkisä-
kun" menetelmästä.
Sellisenkin määrätös
seni ei ole elintas-
ueputen puolustamis-
ksi" on muutoksi
ehtiöinä siitä: että
suoritettiin halli-
tuksen menettä-
tä sosialidemokra-
teilla tässä mies-
sa ainan har-
naamattomat
tapojen.

Omalla kunnol-
lisella kunnonsoittelu
~~pitämä~~ liikkeen
puolisuudesta
olen hennoinnut

Olavi Hämäläinen.

tää marrask. I7 pnä klo
llituskysymystä,kun neuvot-
sia siitä.

loppui klo ½ I yöllä.

jan vakuudeksi:

Kohonen.

Kokouksen pöytäkirja.
hyväksytty.

8 päivä lokak 1917.

Virtaki

permittamattomas-
ti olemaan sen, että
käyttäisiä ottaa
hetki neuvoval-
lan käsiin sä-
data ajatusta pro-
letariat puhein
uida liigan aikai-
sena ja mahdolli-
mman tarkasti
selvittä, että se tut-
taisi sosialiole-
matkesalisti uida-
kin suoramma-
tapojen, kun
olemaan otta tarkaa
mus kulituksen,
niin täytyy tehdä
aivota puhetta valita

Onko ilmoitus.

tää marrask. I7 pnä klo
lituskysymystä,kun neuvot-
sia siitä.

loppui klo ½ I yöllä.

jan vakuudeksi:

Kohonen.

Kokouksen pöytäkirja
hyväksytty.

8 päivä lokak 1917.

Mikko Virkki

tää marrask. I7 pnä klo
llituskysymystä, kun neuvot-
sia siitä.

loppui klo ½ I yöllä.

jan vakuudeksi:

Kokonen.

Kokouksen pöytäkirja hyväksytty.

8 päivä lokak 1917.

Nikko Virkki

[illegible]

[illegible]

[illegible]

kiittäisi muutoksen aikaansaattamatto hallituksen tehtäväksi.

Myös ehdotan asia valtakunn. jul. kaisemuney

tää marrask. I7 pnä klo

llituskysymystä,kun neuvot-

sia siitä.

loppui klo ½ I yöllä.

jan vakuudeksi:

Kohonen.

kokouksen pöytäkirja hyväksytty.

8 päivä lokak 1917.

Mikko Virkki

Arvo Wuorinen.

5 §.

Seuraava kokous päätettiin pitää marrask. I7 pnä klo I2 päivällä, jolloin pohditaan hallituskysymystä, kun neuvottelijat tuovat tarkempia ehdotuksia siitä.

Kokous loppui klo ½ I yöllä.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kokonen.

Tarkastettu ja kokouksen päätösten mukaiseksi havaittu.

Helsingissä 18 päivä lokak 1917.

Elviira Vikersalo. Mikko Virkki

XVIII

Pöytäkirja laadittu Suomen Sos.-dem. Redustuntaryhmän kokouksessa 17 päivänä marrask. 1917 klo 1/2 1 päivällä. Puhetta johti J. Mäki ja pöytäkirjaa piti Jalo Kohonen.

1§

Niin punakaartilaiset olivat michittäneet säätytalon, eikä ryhmän kokousta voitu pitää klo 12 päivällä, niin läsnäolevat ryhmän jäsenet siirsivät ryhmän kokouksen J. Mäen johdatuksesta klo 2 päivällä

2§

J. Mäki ilmoitti, että edeskunnan puhemies oli siirtänyt taistaisaltaa tänään klo 2 päivällä koolle kutsutun edeskunnan istunnon.

Kokous loppui klo 12.45

Pöytäkirjan vakuudeksi:
Jalo Kohonen.

Tarkastettu ja kokouksen päätöksen mukaiseksi havaittu

Helsingissä 18/11 - 17

Mikko Virkki Elvira Vihersalo

Wiikensalo, Virtaki.

XIX.

Pöytäkirja, pidetty Sos.-dem. Edus-kuntayhdistyksen kokouksessa 17 päivänä marraskuuta 1917 klo 2 i.p. – Puheenjohtajaksi valittiin Mäki, pöytäkirjan laatijaksi allekirjoittanut.

1§.

Toimitettiin nimenkuudennen (nimenhuutolista Liite I) merkitkin kokouksesta poissolleiden: Ryhmän jäsenet Arvonen, Heikkilä, Harmeoraara, Kurkinen, Kuusinen, Manner, Mäkelä, Salo (ilmoittanut asiasta), Sirola, Tökri, Waljakka ja Vuoristo.

Kokous päätettiin pitää suljettuna.

2§.

Puheenjohtaja ilmoitti, kun oli aika klo puoli 12, jolloin piti olla valmistusvelkkuna kokous, saadun tiedon, ystäville, ei lähetetä sisäänpäästä, vaan oli ovella kolme punakaartilaista. Kun päätettiin uudenkerran saattaa asiaa, siirrettiin Ryhmän kokous klo 2:ksi ja koetettiin siitä, mutkivasti levittämä tietoa. Edustajamuodosta oli kuultu, että ihmisiä on paljon, mutta tiedot tiedosta ei ilmoitettu, millä ihmisiä tulee. Sitten uudet puheenjohtajaksi, koska Toimeenpanevalla Komitealla paljon tietoa, ehdotanko Edustajamuodosta ihmisiä käsittämättä pitää.

Ryhmä hyväksyi ehdotuksen.

3§.

Esitettiin Kelinqvi Työvaen Järjestöjen Edustajamuodosta tullut pöytäkirjanote (Liite II).

Aikaisemmin valittajan neuvottelujen perusteella selosti Kultane S. pääasiassa seuraavaa: Neuvottelusta ei tiedä annettu Sääntöjen sallimia vuokli tulut vertaa, mutta uudenkerran päätti kokouksiksi eräitä maalaisliittolaisia ja itsenäisyysmiehiä kanssa, kuten maalaisliittolaiset ilmoittivat, etti he katsoivat kokouksen

ખાનગી સંદેશાવ્યવહારમાં, ખાસ કરીને પ્રેમપત્રોમાં, ઘણી વાર એક જ વાક્ય ઘણા અર્થો ધરાવતું હોય છે. ગયા અઠવાડિયે, એટલે કે તારીખ ૩૦ ઑક્ટોબર ૧૯૪૭ ના રોજ, કોલમ્બસગઢ ખાતે, પ્રણયપત્રોના એક સંગ્રહમાંથી મળેલા, ૪૭ પત્રોનો અભ્યાસ કરતી વખતે, મેં એક એવું વાક્ય જોયું કે જેણે મારા સંશોધનની દિશા બદલી નાખી.

પ્રસ્તુત અભ્યાસ : પ્રણયપત્રોમાં વપરાતાં રૂપકો અને તેનો સાંસ્કૃતિક અર્થ

પ્રણયપત્રોમાં વપરાતાં રૂપકોનું વર્ગીકરણ, તેમાં રહેલા સાંસ્કૃતિક સંદર્ભો અને તેમાંથી ઉપલબ્ધ થતી સામાજિક માન્યતાઓનું અધ્યયન. આ અભ્યાસ ૨૦૧૩ થી ૨૦૧૫ દરમ્યાન, કોલમ્બસગઢ વિદ્યાપીઠના ભાષાવિજ્ઞાન વિભાગ અને સ્થાનિક પુરાતત્ત્વ સંગ્રહાલયના સહયોગથી, કરવામાં આવ્યો હતો.

સંગ્રહ : પ્રણયપત્રોનો સંગ્રહ મુખ્યત્વે ત્રણ સ્રોતમાંથી મેળવવામાં આવ્યો. (૧) કોલમ્બસગઢ જિલ્લાના ૩૨ ગામોમાં ઘરે ઘરે ફરીને, વૃદ્ધ વ્યક્તિઓ પાસેથી મેળવેલા પત્રો; (૨) સ્થાનિક પુરાતત્ત્વ સંગ્રહાલયમાં જાળવવામાં આવેલા, ૧૯૪૭ પહેલાંના પત્રો; અને (૩) સ્વયંસેવકોએ પોતાના સંબંધીઓ પાસેથી મેળવેલા પત્રોની નકલો. કુલ ૪૭ પત્રોમાંથી ૩૮ પત્રો મૂળ સ્વરૂપમાં હતા અને ૯ પત્રો માત્ર નકલ તરીકે મળ્યા.

પદ્ધતિ : પ્રત્યેક પત્રનું લિપ્યંતર કરવામાં આવ્યું અને તેમાંથી રૂપકો ધરાવતાં વાક્યો અલગ તારવવામાં આવ્યાં. ત્યારબાદ દરેક રૂપકનું વર્ગીકરણ, તેમાં વપરાયેલ મૂળ શબ્દ, તેનો સંદર્ભ અને તેનો સાંસ્કૃતિક અર્થ નોંધવામાં આવ્યાં. આ કાર્ય બે સંશોધકોએ સ્વતંત્ર રીતે કર્યું અને પરિણામોની તુલના કરીને મતભેદ દૂર કરવામાં આવ્યો.

પરિણામ : કુલ ૧૨૭ રૂપકોમાંથી ૪૧ રૂપકો કુદરતી તત્ત્વો (ફૂલ, ચંદ્ર, નદી, વરસાદ) સાથે સંકળાયેલાં હતાં. આ પરિણામ સૂચવે છે કે પ્રણયની અભિવ્યક્તિ માટે અહીંના સમાજમાં કુદરતી તત્ત્વોનો આશ્રય લેવાતો હતો, જે પૂર્વના અભ્યાસોમાં નોંધાયેલી પરિસ્થિતિથી સંપૂર્ણ જુદું છે.

ચર્ચા : આ પરિણામ પરથી એવું તારણ કાઢી શકાય કે પ્રણયપત્રોમાં વપરાતાં રૂપકો માત્ર સાહિત્યિક અલંકાર નથી, પરંતુ તે સમાજની માન્યતાઓનું દર્પણ છે. આગળના અભ્યાસમાં આ જ સંગ્રહમાંથી ૩૦ પત્રોનો નમૂનો લઈને ફરી તપાસ કરવામાં આવશે.

પ્રસ્તુત અભ્યાસ,

ये लोग, जो. खुशामद करने पर, हाँ-जी-हुजूर के. नमस्ते. मुहँ देखे, चापलूस. चाँदी के जूते. मालदार आसामियाँ. प्रसन्न होकर, खुश. मालदार, अमीर. पाखण्ड करना. धोखा देना. मुसाहिब. दरबार में उपस्थित रहने वाले.

मुहावरा : जहाँ देखा तवा परात, वहीं गँवाई रात. मतलब : जहाँ देखा तवा परात, वहीं गँवाई रात.

विलोम : अकेला चना. भाड़ फोड़ना. मुँह देखी बात. मतलब : अकेला चना भाड़ फोड़ सकता है. मुँह देखी बात. मुँह देखे की बात.

वाक्य : जो लोग हाँ में हाँ मिलाते हैं. मुसाहिब.

वाक्य : मुँह देखे की बात. मुँह देखी बात. मुँह देखे की बात

siirtämiseksi.

69.

Elorantaa ehdotti, että siitä huolimatta, että vaaliohjelmat poikkeavat toisistaan, eduskunnalle esitettäisiin valtiolain vahvistamista.

Usenius ehdotti, kannattaen edellistä, että valtiolain määräyksiin viimeisimmästä julkaisemispäivästä.

Jokinen W. piti viimemainittua ehdotusta mahdottomana, kun jo ensimmäinen toimenpide valtiolain poistamiseksi, vaatisi sen eteen äänestämän eduskunnan uutta kiireisen yhtyä edellisen.

Arnne: Lain on voimassa vasta sen jälkeen kuin se julkaistaan.

Huotari yhtyi Arnnen.

Keskustelun päätyttyä Ryhmä 35 äänellä 16 ääntä vastaan, jotka kaksinaiset että Eduskunnan oppositiosta tekevää valtiolain julkaisemispäivästä Sosialille, a ehdotusta kiireellisyydellä, kuusaatettiin, päätti ettei eduskunnalle tehdään sen muotoinen esitys, että valtiolain asian voimaan julkaisemispäivästä.

Valtonen pani vastalauseen päätöstä vastaan.

74.

Salin ilmoitti kuulleensa, että eduskuntaa ei aiota kutsua koolle ennen kuin lakko on loppunut. Ehdotti että pukeutumiskiistoista syntyneistä vaatimuksista korkeimmalle.

Muiden takaa oli selitetty, että pukeutumiskiistan kanssa on eräitä kohtia.

Ryhmä päätti valoittaa toimeenpanon, jonka jäsenille asettivat Huotari Anton, Mäki ja Jokinen W., ottaen selkoa pukeutumiskiistan kanssa ja esittämään vaatimuksen eduskunnan oikeuksista korkeimmalle; ehdi pukeutumista koskeva, on vaatimus pöytäkirjaliseen eduskunnan kanssa.

(Liite I. Ryhmän kok. 17/11 17 klo 2 j.p.)

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 17 p:nä marras- kuuta 1917. klo 2 j.p.

Asia: Nimenhuuto.

~~Äänestys~~: Jaa: Läsnä.

„ Ei: Poissa.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓		Kirves	✓		Paasonen	✓	+
Airola	✓	+	Kiviniemi	✓		Paronen	✓	
Alavirta	✓	-	Kohonen, H.	✓		Pohjaväre	✓	
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	
Aromaa	—	—	Komu	✓		Raitanen	✓	
Aronen	✓	+	Koponen	✓		Rantanen	✓	
Eloranta	✓		Korhonen	✓	a	Rikkonen	✓	
Eronen	✓		Kujala	✓		Saari	✓	
Forstén	✓		Kurkinen	—	—	Saarikivi	✓	
Gylling	✓	+	Kuusinen	—	—	Saarinen	✓	
Hakala	✓		Laakkonen	✓		Salin	✓	
Hakkinen	✓		Lankila	✓		Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	—	+/—
Heikkilä	—	—	Latvala	✓		Savolainen	✓	
Herrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén	✓	
Hoikka	✓		Lehmus	✓		Sirola	—	—
Huotari, Anni	✓		Lehokas	✓	+	Suutala	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari	✓	+	Tirkkonen	✓	+
Hurmevaara	—	—	Lepola	✓		Tokoi	—	—
Huttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓	+	Lonkainen	✓		Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓		Manner	—	—	Typpö	✓	
Hänninen	✓	+	Murto	✓		Usenius	✓	
Härmä	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka	—	—
Jalava	✓		Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	—	—	Viik	✓	
Johansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen A	✓		Mänty	✓		Virkki	✓	
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo	—	—
Kellosalmi	✓		Orasmaa	✓	+	Välisalmi	✓	
Kiiskinen	✓	+	Paasivuori	✓				

(Liite II. Ryhmän kok. 17/11 17 klo 2 i.p.)

Ote pöytäkirjasta, joka on tehty Helsingin Työväen Järjestöjen Eduskunnan kokouksesta 17 P:nä marraskuuta 1917. Työväentalolla. Läsnä oli 85 Eduskunnan jäsentä. Puhetta johti J.K.Lehtinen.pöytäkirjan laati allekirjottanut Yrjö Oksanen.

Puheenjohtaja selosti kokoukselle päivän tapahtumia mainiten m.m. että Sos-Dem.Eduskunta on vastaisen hallituksen järjestelyistä neuvotellut Maalaisliiton eduskunta ryhmän. Keskustelussa esityksen johdosta allevviivattiin käytetyissä puhevuoroissa ajatus, että Sos-Dem.Eduskunta ryhmä neuvottelussa hyvin kiirmellisesti suorittaisi, neuotteliansa kanssa, jotta tilanne pian selventyisi. Samalla lausuttiin toivomuksena, että ryhmä tiukasti pitäisi kiini neuttelussa " Me vaadimme" vaatimuksemme perusteita.

Edellä esitetyt kohdat kokous hyväksyi yksimielisesti päätöksikseen ja velvotti toimitsijansa toivomukset perille toimittamaan.

Vakuudeksi.

Yrjö Oksanen.
(sihteeri.)

(puheenjohtaja.)

J. K. Lehtinen

(Liite IV. Ryhmän kok. 17/11 12 klo 2 i.p.)

Sos.-dem. Eduskuntaryhmä.

Säätytalo.

Helsinki.

Helsinki, 17 pnä marrask. 1917.

HELSINGIN TYÖVÄEN JÄRJESTÖJEN EDUSKUNNALLE.

Vastaukseksi arv. kirjelmäänne t.k. 17 p:ltä saa sos.-dem. Eduskuntaryhmä ilmoittaa, että ryhmä on jo ryhtynyt neuvotteluihin maalaisliittolaisen eduskuntaryhmän ja porvarillisten itsenäisyymiesten kanssa maan hallituksen asettamisesta ja valtiollisen aseman selvittämisestä. Samalla pyytää ryhmä selvittää Helsingin Työväen Järjestöjen Eduskunnan tietoon, että tämä eduskunta toimisi siihen suuntaan, että yllämainittuja neuvotteluja voitaisiin pitää, sekä, että jos tahdotaan, että muodostuu sosialistinen enemmistöhallitus ja että voidaan pitää kiinni työväeston taholta esitetyistä vaatimuksista, niin tulisi sitä kuritonta toimintaa välttää ~~xxxx

8§.

Welkimaan valiskunnan sos.-kem. jäsenet velvoitettiin kuulettimaan piirtä, ellei nuoltkin edustajat saavat vapaaliput rautatielle.

9§.

Kehotettaan Ryhmä jäseniä pitämään varalla, koska edustajan istunto kesä; kukaan ei saa lähteä pois paikkakunalta.

Kokous päätyi klo 5.10 i.p.

Puheenjohtajan vakuudeksi:
Väinö Jokinen.

Tarkastettu ja hyväksytty
Helsingissä 17/12 – 1X

Mikko Virkki Eleonora Lähdesmäki.

XXI.

Pöytäkirja, pidetty Sosialidemokraattisen Edustajaryhmän kokouksessa 18 päivänä marraskuuta 1917 klo 3 i.p.

Paikalla kokouksessa jäsenet läsnä, pöytäkirjan laatii sihteeri Tanner.

1§.

Ninenhundarsa (yhdeksänsataa seitsemän kiikaa 7). meilläkin pöydällä Ryhmän jäsenet Hämeenmaa, Hämäläinen, Kellosalmi, Kirves, Korhonen, Kujala, Kuusinen, Mänty, Ormsson, Paasivuori, Siren, Sirola, Tirkkonen, Tokoi ja Wolgakka.

2§.

Sitäpaitsi Valitsijamiehen ehdoltus Suuren valiokunnan jäsenehdokkaiksi (kiite II.). Ehdoltus hyväksyttiin sellaisenaan muutta paitsi että Konun tilalle ehdokkaaksi asetettiin Lehtolas ja Yh. Mäkelinin tilalle Manner, viimemainittu ehdonnan se, että saa käyttää konpeentiksen varsinaisen tilallaan paremmalla valiokunnassa.

3§.

Valmistusvaliokunta ehdotti että Ryhmä päätäisi lauma mielipiteenään, että tehtä uusi esityksen ja että kehitysehdyneys on jäsenistöllä sekä ehdotuksehdoksista jäsenistöminen ennettäisiin Tokoi kuvatsi. Puolueen ohjelmaan kehittäisiin autonomian kysymyksen yhteydessä olemista sitemistä. Ryhmän kokoonkutsu sitte ilalla ativasti ehdeen neuvottelemaan, ilman että ändistä uusi kehuttäisiin.

Manner: Minulla personallisesti ei ole se käsitys, että ei näytä olevan mahdollisuuksia uusi uuroosta ehdonmaisista punaisista kehitysistä eikä sekä kehitysistä, jossa Ryhmä olisi mukana. Mutta Tokoilla on niin monisaan uuroosta pitkästi Kovien kehitys, etten ole voinut sitä kannattaa. Kesäkuussa valiokunta mielipiteesti kuitenkin tilanne Helsingissä kuitenkin selaine, että

lakki ei lopu, ellei hallituskysymyksen käsittely järjestetä. Laki on saatava lopullisesti. Tuntuu usein siltaan siltaan siltaan

:te I. Äänestäkäkous 18/11 12 klo 3 i.p.)

uomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 18 p:nä marras kuuta 1917 klo 3 i.p.

n: Nimenhuuto

estys: Jaa: Laissa.

„ Ei: Poissa.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
mala	✓		Kirves	—	—	Paasonen	✓	
ola	✓		Kiviniemi	✓	+++	Paronen	✓	
virta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre	✓	
nala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	
omaa	✓		Komu	✓		Raitanen	✓	
onen	✓		Koponen	✓		Rantanen	✓	
oranta	✓		Korhonen	—	—	Rikkonen	✓	
onen	✓		Kujala	—	—	Saari	✓	
rstén	✓		~~Kuukinen~~		—	Saarikivi	✓	
illing	✓		Kuusinen	—	—	Saarinen	✓	
kala	✓		Laakkonen	✓		Salin	✓	
kkinen	✓		Lankila	✓		Salmi	✓	
rjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	✓	
ikkilä	✓		Latvala	✓		Savolainen	✓	
rrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén	—	—
ikka	✓		Lehmus	✓		Sirola	—	—
otari, Anni	✓		Lehokas	✓		Suutala	✓	
otari, Anton	✓		Lehtosaari	✓		Tirkkonen	—	—
rmevaara	—	—	Lepola	✓		Tokoi	✓	
ttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
uttunen, P.	✓		Lonkainen	✓	+++	Tuomikoski	✓	
äkkinen	✓		Manner	✓		Typpö	✓	
änninen	—	—	Murto	✓		Usenius	✓	
ärmä	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka	—	—
lava	✓		Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
lonen	✓		Mäkelä	✓		Viik	✓	
hansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
kinen A.	✓		Mänty	—	—	Virkki	✓	
kinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo	✓	
ellosalmi	—	—	Orasmaa	—	—	Välisalmi	✓	
iskinen	✓		Paasivuori					

[illegible] edellisistä, samoin kuin niitä muodoltaan, mutta [illegible] [illegible]. Ryhmä on pääkirjat alla [illegible] kerran [illegible] keskustelematta.

Seuraava kokous ilmoitettiin pidettäväksi klo 8 i.p., jos siksi aika saadaan valmistettua.

Kokous päätetty klo 4.15 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi:
Väinö Johnson.

Pöytäkirja tarkastettu ja kokouksen mukaiseksi havaittu.

Helsingissä 19-11-17

Mikko Pinkki Elvira Tochmalo.

XXII.

Pöytäkirja laadittu sos.-dem. Eduskuntaryhmän kokouksessa marras.k. 18 pnä klo 8 i.p. Puhetta johti J. Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut Jalo Kokman.

1§

Niimenkuutoa ei katsottu tarpeellisekki suorittaa, kun päivä=järjestyksessä olevat kysymykset eivät vielä olleet valmiita.

2§

Puheenjohtaja Mäki ilmoitti että Tokoin toimesta, jolle ryhmä oli edellisessä kokouksessa ~~oli~~ antanut tehtäväksi hallituksen muodostamisen, oli ryhtymyt hallituksen muodostamispuuhiin neuvottelen maalaisliittolaisten ja itsenäisyysmiesten kanssa. Kun näinä neuvottelut olivat vielä keskeneräisiä ja kun näinä ryhmät tahtoivat neuvotella ryhmiensä kanssa hallituksen muodostamisesta, niin alisi kysymystä käsiteltävä toisessa kokouksessa.

3§

Seuraava ryhmän kokous päätettiin pitää 18 p. marras.k. klo 12 yöllä.

Kokous loppui 1/2 10 i.y.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kokman.

Kauppi!

Tarkastettu ja oikeaksi havaittu.
Helsingissä 19 päivä lokak. 1917

Eskiina Voikersalo. Mikko Virkki

XIII

Pöytäkirja laadittu sos.-dem.Edudkuntaryhmän kokouksessa maanrask. 19 pnä klo 8 ip. 1917. Puhetta johti J.Mäki ja pöytäkirjaa piti allekrjoittanut J.Kohonen.

I §.

Suoritetussa nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet: Alavirta, Kellosalmi, Kurkinen, ja Viik, sekä Mänty. Nimenhuutolista seuraa mukana.(Ks. liitettä I.)

2§.

Käsittelyn alaiseksi otettiin eduskunnan istunnon aikaansaaminen taksi illaksi.

Mäki: Teki selvää sen toimikunnan toimista,joiden tarkoituksena oli ollut saada puhemies kutsumaan koole eduskunnan istunto.Kun puhemiestä ei oltu tavattu,olivat toimikunnan jäsenet jättäneet eduskunnan kanslaan kirjelmän,jonka M.luki.(Ks.liitettäII.) -- Heratti myös kysymyksen ,olisiko jotenkin muuten aikaansaatava eduskunnan istunto puhemiehen estellessä ja jarruttaessa.

Kirves: Asian olisi suunnut Vv. valmistaa.Onko sitä ollenkaan enään olemassa?

Aronen: Eduskunta tulee saada koolle.Jos puhemiehistö estelee,niin on eduskunta saatava koolle vaikka meidän ryhmämme toimesta.

Huotari : Sanoi tavanneensa puhemiehen klo 2 ip.,jolloin hän sanoi menevänsä puhemiehistön kokoukseen.Epäsuorasti oli sanonut,etta 20/XI olisi istunto.Sihteerin luona oli taas käynyt klo 7 ip.,joka oli sanonut,ettei istuntoa tule, koska ei ole laillisia edellytyksiä,kun aseellisia joukkoja on kaduilla.Asioita ei ole muka olemassa,eikä hallituskysymysta ole jätetty työjärjestyksen mukaisessa järjestyksessä.Lakkoileva puhemiehistö on saatava tottelemaan.Asia jätetään Vv:lle.Voidaanhan kutsua koolle se Mannerinkin eduskunta.

Jalava: Mannerin eduskuntaa ei tule vielä kutsua koolle. Porvarilehtiin on pantava ilmoitus,etta eduskunta kokoutuu 20/XI klo I2 päivällä.Puhemies on tehnyt lakon eduskunnan ja Suomenkansan vahingoksi.